ECORYS

PRETHODNO VREDNOVANJE PLANA RAZVOJA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2027.

Završno izvješće

15. studenoga 2021.

ECORYS

Sadržaj

Uvodne napomene 3
Osnovna načela i kriteriji vrednovanja 4
Metodološki pristup 7
Pretpostavke i rizici 8
Pitanja za vrednovanje 9
Nalazi vezani za kriterije vrednovanja i pitanja za vrednovanje 12
Važnost/Relevantnost 12
Djelotvornost/efektivnost 14
Unutarnja usklađenost/konzistentnost 15
Vanjska usklađenost/koherentnost 16
Korišteni dokumenti 17

Uvodne napomene

Plan razvoja Koprivničko-križevačke županije 2021.-2027. (dalje u tekstu PRKKŽ) predstavlja srednjoročni akt strateškog planiranja kojim se definira provedba ciljeva razvoja Koprivničko-križevačke županije.

Pravni okvir za provedbu vrednovanja definiran je *Zakonom o strateškom planiranju i upravljanju razvojem RH (NN 123/17)* te *Uredbom o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/18).* Za proces vrednovanja ključan podzakonski akt je *Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja*[1].

Spomenutim je Pravilnikom, među ostalim, naglašena važnost neovisne usporedbe i ocjene očekivanih i ostvarenih rezultata, ishoda i učinaka provedbe akata strateškog planiranja. Vrednovanje uvijek provode stručnjaci koji su funkcionalno neovisni o tijelima nadležnim za izradu i provedbu akata strateškog planiranja. Rezultati vrednovanja koriste se za daljnje usklađivanje i optimizaciju procesa strateškog planiranja i definiranja javnih politika. Stoga je ključna svrha svih vrsta vrednovanja, gledajući u cjelini, unaprijediti kvalitetu izrađenog Plana te osigurati njegovu učinkovitu i djelotvornu provedbu te održive relevantne rezultate.

Ovo izvješće pripremljeno je u skladu sa zahtjevima ugovora o nabavi usluga prethodnog vrednovanja Plana razvoja Koprivničko županije 2021.-2027. Za provedbu navedene usluge, Naručitelj, Koprivničko-križevačka županija koju zastupa župan Darko Koren, zadužio je tvrtku Ecorys Hrvatska d.o.o. Predmetni ugovor o nabavi usluge, potpisan je i stupio na snagu 28. siječnja 2020.godine.

[1] Narodne novine, broj 66/19.

Osnovna načela i kriteriji vrednovanja

Vrednovanje koje je predmet ovog ugovora temelji se na nekoliko ključnih načela:

- **Neovisnost** – vrednovanje provode stručnjaci koji su funkcionalno neovisni o upravljačkom tijelu odnosno ni na koji način nisu sudjelovali u pripremi programa (potreba za objektivnim, jasnim i provjerljivim argumentiranjem nalaza i rezultata vrednovanja, čvrstim dokazima i detaljnom analizom);
- **Prilagođen pristup** – vrednovanje koristi različite načine prikupljanja podataka odnosno odgovora na pitanja za vrednovanje, a nalaze, zaključke i preporuke temelji na triangulaciji odnosno sintezi svih nalaza:
- **Pravovremenost** – odnosi se na planiranje provedbe vrednovanja i dostupnost rezultata vrednovanja kako bi donosioci odluka (tijela u sustavu upravljanja i kontrole programa) imali pravovremene informacije na temelju kojih se mogu unaprijediti sadržaj i provedbu programa;
- **Komunikacija i transparentnost** - kontinuirani dijalog između naručitelja i izvršitelja vrednovanja s ciljem osiguravanja pravovremenih informacija, usmjeravanja procesa vrednovanja te osiguravanja da rezultati vrednovanja imaju najveću moguću korist za naručitelja. Cjelokupan proces provedbe vrednovanja maksimalno je interaktivan i iterativan. Stručnjaci angažirani na vrednovanju sudjelovat će u konzultacijskom procesu s različitim relevantnih dionicima.

Predmet ovog ugovora je **prethodno (ex-ante) vrednovanje** odnosno **vrednovanje tijekom izrade PRKKŽ**, koje se provodi paralelno i koordinirano s procesom izrade PRKKŽ, kako bi se osigurali pravovremeni doprinosi i smjernice prilikom njegove izrade.

Osnovna svrha prethodnog vrednovanja je poboljšanje kvalitete PRKKŽ te nalaženje optimalnog načina korištenja resursa za dostizanje razvojnih ciljeva i omogućavanje kvalitetne osnove za buduće praćenje i vrednovanje PRKKŽ. Stoga opseg vrednovanja obuhvaća ključne kriterije kao što su važnost (relevantnost), djelotvornost (efektivnost) te unutarnja i vanjska usklađenost (konzistentnost i koherentnost) PRKKŽ:

1. **Važnost/relevantnost** – daje odgovor na pitanja kao što su, primjerice, koliko je analiza stanja potpuna te koliko su ciljevi, prioriteti i mjere u PRKKŽ opravdani i relevantni u odnosu na stvarne razvojne probleme i potrebe županije te nudi li PRKKŽ optimalan način rješavanja razvojnih problema;
2. **Djelotvornost/efektivnost** – daje odgovor na pitanja vjerojatnosti da će se postavljeni strateški ciljevi ostvariti putem planiranih mjera i raspoloživih resursa te provedbenih kapaciteta (uključujući i analizu rizika);

3. **Unutarnja usklađenost/konzistentnost** – omogućuje provjeru intervencijske logike odnosno provjeru jasnoće, logičkog slijeda, usklađenosti i potencijale sinergije ciljeva, prioriteta i mjera;
4. **Vanjska usklađenost/koherentnost** – omogućuje provjeru usklađenosti PRKKŽ s Nacionalnom razvojnom strategijom te ostalim relevantnim programima na regionalnoj i nacionalnoj razini te s programima EU; postoje li pozitivni učinci u širem kontekstu društveno-gospodarsko-okolišnih potreba i prioriteta šire regije i države.

Prethodno vrednovanje na taj način prvenstveno služi za poboljšanje kvalitete procesa strateškog planiranja te konačnog nacrta PRKKŽ.

Procjena navedenih kriterija će se odvijati kroz sljedeće korake:

- Provjera metodologije izrade PRKKŽ (usklađenost s važećim uredbama i pravilnicima te uputama);
- Ocjena korištenih pokazatelja koji odražavaju društveno-gospodarsku situaciju i ekološke aspekte i pokazuju relevantne informacije (uključujući i usporedbu s pokazateljima u ostalim relevantnim strateškim dokumentima);
- Ocjena Analize stanja te uočenih razvojnih problema i potreba;
- Kvaliteta SWOT analize (koliko je jasna poveznica između analize stanja i ciljeva i mjera) odnosno analize općeg okruženja od značaja za razvoj županije;
- Ocjena intervencijske logike (odabir prioriteta i mjera u odnosu na razvojne probleme i potrebe):
    - ✓ Jesu li ciljevi postavljeni na logičan način, hijerarhija ciljeva te jasnoća očekivanih rezultata,
    - ✓ Jesu li predviđeni provedbeni mehanizmi (uključujući i administrativne kapacitete institucija nositelja provedbe PRKKŽ) jasni, realni i dostatni,
    - ✓ Koji su potencijalni rizici uključeni i koji bi bili najprihvatljiviji načini upravljanja rizicima;
- Ocjena i prijedlog za optimizaciju mjerljivih pokazatelja ishoda provedbe PRKKŽ;
- Ocjena sustava za provedbu i upravljanje PRKKŽ;
- Procjena kvalitete konzultacijskog procesa – ocjena sustava uključivanja svih relevantnih dionika (partnerske konzultacije) u odlučivanje tijekom izrade i provedbe PRKKŽ; procjena kvalitete i opsega partnerskih konzultacija te stvaran doprinos dionika/partnera prilikom izrade PRKKŽ;
- Ocjena sustava za praćenje i vrednovanje provedbe PRKKŽ (metode prikupljanja i interpretacije podataka o pokazateljima).

M

Uz važeći pravni okvir za pripremu, praćenje i vrednovanje strateških planova u RH, stručni tim za vrednovanje primjenjivat će i smjernice Europske unije za provođenje vrednovanja[2] kao i dobre prakse u vrednovanju strateških planova unutar Europske unije.

[2] Primjerice:
Guidance document on ex-ante evalautions
https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/working/ex_ante_en.pdf;
Better Regulation Toolbox (Tools 43-52 on Evaluations) https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how/better-regulation-guidelines-and-toolbox/better-regulation-toolbox_hr , itd.

Metodološki pristup

Vrednovanje uključuje različite ciljane skupine dionika i prikupiti njihova gledišta, kao što je prikazano u dijagramu ispod:

Gledište ključnih dionika PRKKŽ

- Gledište ključnih dionika (radna skupina i tematkse pod-skupine, partnersko vijeće i dr.)

Gledište sustava

- Gledište predstavnika institucija odgovornih za programiranje i provedbu PRKKŽ

Gledište stručnjaka

- Gledište Ecorysovih stručnjaka za vrednovanje
- Dodatno gledište specijaliziranih sektorskih stručnjaka za određena područja unutar PRKKŽ (ukoliko bude potrebno)

Zahvaljujući umnožavanju gledišta za vrednovanje (s obzirom na kategorije sudionika), bit će moguće sagledati PRKKŽ iz više perspektiva te na taj način artikulirati nalaze, zaključke i preporuke koji će biti ne samo provjerljivi, nego i objektivni te primjenjivi u daljnjem unaprjeđenju PRKKŽ.

Odražavajući evaluacijska načela, metodologija vrednovanja zahtijeva korištenje kvantitativnih i kvalitativnih metoda kao alata koji se međusobno nadopunjuju.

Rad je podijeljen na sljedeće nizove aktivnosti:

- **Istraživanje sekundarnih izvora**: pregled relevantnih dokumenata i prikupljanje svih neophodnih informacija za vrednovanje te provedbu kvantitativnih i kvalitativnih analiza. Istraživanje sekundarnih izvora bit će provedeno putem pregleda izvješća i podataka na razini programa.
- **Primarno prikupljanje podataka (terensko istraživanje)**: provedba personaliziranih intervjua s relevantnim dionicima,
- **Sinteza nalaza**: analiza nalaza, potvrda uzročno-posljedičnih odnosa, nalazi i zaključci za sva pitanja za vrednovanje itd.

Pretpostavke i rizici

Identificirani su određeni rizici koji su vezani za predmet vrednovanja te metodologiju.

Metodologija za provedbu vrednovanja dobro će funkcionirati ukoliko se ostvare sljedeće **pretpostavke**:

- Kontakt podaci svih predviđenih dionika su dostupni stručnjacima za vrednovanje;
- Sudionici u razgovorima imaju stvaran interes za sudjelovanjem u vrednovanju PRKKŽ;
- Sve potrebne informacije i dokumenti dostupni su projektnom timu.

Rezultati analize rizika predstavljeni su u tablici ispod:

Rizici	Vjerojatnost	Učinak	Mjere ublažavanja
Poteškoće u prikupljanju relevantnih dokumenata i podataka	Niska	Jak	Rano identificiranje ključnih dokumenata te kontinuirane konzultacije s naručiteljem u početnoj fazi oko dostupnosti pojedinih dokumenata.
Kašnjenje s dostavom svih dijelova PRKKŽ relevantnih za prethodno vrednovanje	Srednja	Jak	Kontinuirane konzultacije s Naručiteljem radi razumijevanja dinamike finalizacije svih dijelova PRKKŽ
Ograničen broj sudionika u planiranim razgovorima	Niska	Umjeren	Rano planiranje, jasne i motivirajuće upute, pozadinski dokumenti za razgovore, uska suradnja s regionalnim koordinatorom

Pitanja za vrednovanje

U nastavku donosimo prijedlog metodologije i razrađena pitanja za vrednovanje, metode prikupljanja podataka i analize te izvore podataka.

Kriterij vrednovanja	Pitanje za vrednovanje	Metoda prikupljanja podataka	Metoda analize podataka	Izvori podataka
Važnost/ Relevantnost	*Pitanje za vrednovanje 1. Je li analiza stanja potpuna i ukazuje li jasno na ključne razvojne probleme, potrebe i potencijale?*	Istraživanje sekundarnih izvora podataka Razgovori s predstavnicima radne skupine Razgovori s ostalim identificiranim dionicima	Analiza pokazatelja Analiza intervencijske logike	Nacrt PRKKŽ 2021.-2027. Prethodna Županijska razvojna strategija KKŽ 2014.-2020. Pokazatelji ishoda Sektorske analize Nacionalna razvojna strategija do 2030.g. (i njene analitičke podloge) Ostali relevantni sektorski i teritorijalni dokumenti
	Pitanje za vrednovanje 2. Je li strateški okvir jasno povezan s identificiranim potrebama?	Istraživanje sekundarnih izvora podataka Razgovori s predstavnicima radne skupine	Analiza pokazatelja Analiza intervencijske logike	Nacrt PRKKŽ 2021.-2027. Pokazatelji ishoda Sektorske analize Nacionalna razvojna strategija do 2030.g. (i njene analitičke podloge) Ostali relevantni sektorski i teritorijalni dokumenti

	Pitanje za vrednovanje 3. Kako su se rezultati provedbe prošle strategije i naučene lekcije uzele u obzir prilikom programiranja PRKKŽ 2021.-2027.?	Istraživanje sekundarnih izvora podataka Razgovori s predstavnicima radne skupine Razgovori s ostalim identificiranim dionicima (npr. udruge)	Kvalitativna analiza Analiza intervencijske logike	Nacrt PRKKŽ 2021.-2027. Prethodna Županijska razvojna strategija KKŽ 2014.-2020.
Djelotvornost/ Efektivnost	*Pitanje za vrednovanje 4. Jesu li svi ključni dionici uključeni u pripremu PRKKŽ i na adekvatan način?*	Istraživanje sekundarnih izvora podataka Razgovori s predstavnicima radne skupine razgovori s ostalim identificiranim dionicima (ukoliko bude potrebno)	Kvalitativna analiza	Nacrt PRKKŽ 2021.-2027. Sektorske analize Ostali relevantni sektorski i teritorijalni dokumenti
	Pitanje za vrednovanje 5. Je li sustav za provedbu PRKKŽ jasno i realno postavljen u odnosu na nadležnosti i provedbene kapacitete svih uključenih?	Istraživanje sekundarnih izvora podataka Razgovori s predstavnicima radne skupine Razgovori s ostalim identificiranim dionicima	Kvalitativna analiza Analiza intervencijske logike	Nacrt PRKKŽ 2021.-2027.
	Pitanje za vrednovanje 6. Predstavljaju li predložene mjere/aktivnosti/projekti najbolji način rješavanja razvojnih potreba	Istraživanje sekundarnih izvora podataka Razgovori s predstavnicima radne skupine Razgovori s ostalim identificiranim dionicima	Analiza pokazatelja Analiza intervencijske logike	Nacrt PRKKŽ 2021.-2027. Sektorske analize Ostali relevantni sektorski i teritorijalni dokumenti

	županije?			
Unutarnja usklađenost/ Konzistentnost	*Pitanje za vrednovanje 7. Jesu li prioriteti, posebni ciljevi i mjere postavljeni na logičan i usklađen način te omogućuju sinergije?*	Istraživanje sekundarnih izvora podataka	Analiza pokazatelja Analiza intervencijske logike Panel sa stručnjacima	Nacrt PRKKŽ 2021.-2027. Sektorske analize Ostali relevantni sektorski i teritorijalni dokumenti
Vanjska usklađenost/ Koherentnost	*Pitanje za vrednovanje 8. Kakva je usklađenost PRKKŽ s Nacionalnom razvojnom strategijom do 2030.g.?*	Istraživanje sekundarnih izvora podataka	Kvalitativna analiza	Nacrt PRKKŽ 2021.-2027. NRS

Nalazi vezani za kriterije vrednovanja i pitanja za vrednovanje

Nalazi predstavljeni kroz donja pitanja odnosno poglavlja predstavljaju konačni rezultat kontinuiranog dijaloga između tima za prethodno vrednovanje i regionalnog koordinatora. Tim za prethodno vrednovanje davao je komentare na sve verzije PRKKŽ, kako su se razvijale, a regionalni koordinator ih je detaljno razmatrao i kontinuirano unaprjeđivao dokument. U nastavku teksta su preporuke za daljnje unaprjeđenje koje se može odraditi tijekom provedbe, za daljnju optimizaciju cijelog procesa strateškog planiranja i upravljanja razvojem.

Važnost/Relevantnost

Pitanje za vrednovanje 1. Je li analiza stanja potpuna i ukazuje li jasno na ključne razvojne probleme, potrebe i potencijale?

Uvidom u konačnu verziju analize stanja zaključeno je da nacrt PRKKŽ detaljno pokriva sve teme koje su važne za razvoj županije te ju stoga možemo smatrati sveobuhvatnom. **Analiza stanja obiluje kvantitativnim i kvalitativnim podacima koji cjelovito opisuju ključne aspekte županije.**

Što se tiče buduće provedbe Plana razdoblja, a obzirom na aktualnu stratešku usmjerenost fondova EU u razdoblju do 2027.godine koja se bazira na Europskom zelenom planu i Europa koja je spremna za digitalno doba, preporuča se da se u buduću provedbu pojedinih mjera uključe aktivnosti koje se odnose na dodatna istraživanja i analize:

- ✓ Stupanj korištenja digitalnih alata i internetskog poslovanja od strane poslovnih subjekata u županiji; identificiranje stvarnog digitalnog jaza kod poduzetnika kao podloga za definiranje ciljanih poduzetničkih potpornih usluga i edukacija;
- ✓ Opis konkretnih pojava i učestalosti elementarnih nepogoda vezanih uz klimatske promjene kao podloga za prioritiziranje infrastrukturnih i vezanih ulaganja u ublažavanje posljedica klimatskih promjena, posebno za urbana područja, a posebno za ruralna područja;
- ✓ Opis ključnih izazova vezanih uz „ozelenjavanje poljoprivrede" kroz prijelaz na ekološku, organsku ili biodinamičku poljoprivredu;
- ✓ Opis ključnih potreba vezanih uz dostupnost pametnih usluga na selima, kao podloga za prioritizaciju ulaganja u rješenja koja bi poticala ostanak (ili naseljavanje) u ruralnim područjima kroz povećanu kvalitetu života.

Teme su vrlo kvalitetno opisane te se iz njih može zaključiti koji su ključni razvojni problemi i potreba jer svako poglavlje završava sa **sažetkom ključnih razvojnih potreba i potencijala** koji daju završnu ocjenu stanja. Dodatno, ključne snage i slabosti vidljive i iz SWOT analize.

Buduće vrednovanje tijekom provedbe treba posvetiti pažnju povezivanja uočenih trendova u pojedinim područjima s intervencijama od stane županije kroz njene politike i programe potpora te bi se tako stekao vrijedan uvid u uspješnost tih politika i programa te određenih javnih ulaganja.

SWOT analiza je također sveobuhvatna i obrađuje sve teme iz analize stanja. Kao takva predstavlja vrlo kvalitetnu podlogu za definiranje intervencijske logike odnosno strateškog okvira Plana razvoja koji bi odgovorio na razvojne potrebe i iskoristio razvojne potencijale.

Pitanje za vrednovanje 2. Je li strateški okvir jasno povezan s identificiranim potrebama?

Prethodno vrednovanje je utvrdilo da postoji logična povezanost između analize stanja, SWOT analize i strateškog okvira (prioriteta razvojnih politika, posebnih ciljeva i pripadajućih pokazatelja ishoda).

Odabir pokazatelja donekle je ograničen obvezom za primjenu pokazatelje iz službene biblioteke pokazatelja no smatramo da je izrađivač odabrao optimalne pokazatelje ishoda za predložene posebne ciljeve. Tijekom izrade tim za prethodno vrednovanje je zajedno s izrađivačem kontinuirano raspravljao i pronalazio rješenja za odabir pokazatelja, prvenstveno iz perspektive njihove dostupnosti.

Definiranje pokazatelja ishoda regulirano je zakonskim okvirom za strateško planiranje i mora biti povezano s uspostavljenom bibliotekom pokazatelja koja je razvijena u procesu pripreme NRS i koja se oslanja na službenu statistiku koja se vodi za različite administrativno-teritorijalne cjeline. Konkretno to znači da su vrijednosti mnogih pokazatelja lako dostupne na nacionalnoj razini (NUTS-1) ili razini statističke regije (NUTS-2 razini), no teže dostupne ili potpuno nedostupne na županijskoj razini. (NUTS-3 razina).

Nastavno na rečeno, tim za prethodno vrednovanje je ustvrdio da su u konačnici pokazatelji ishoda odabrani na najprikladniji način i jasno su povezani s posebnim ciljevima. Sustav tih pokazatelja (odnosno „lakoća" njihovih prikupljanja) treba se tek testirati u stvarnosti i obraditi u budućem vrednovanju tijekom provedbe PRKKŽ.

Pitanje za vrednovanje 3. Kako su se rezultati provedbe prošle strategije i naučene lekcije uzele u obzir prilikom programiranja PRKKŽ?

Za provedbu ŽRS KKŽ u razdoblju od 2017. do 2020. godine bilo je planirano ukupno 3.134.494.115,93 HRK, a prema godišnjim izvještajima o rezultatima provedbe realizirano je ukupno 1.814.041.589,35 HRK odnosno 57,9%. Jasno je ustanovljeno da su neostvarenja u najvećem dijelu posljedica odgode realizacije velikih infrastrukturnih projekata (mahom zbog promjenjive dinamike EU natječaja odnosno rješavanja imovinsko-pravnih odnosa).

Tim za vrednovanje zapaža kontinuitet dostupnosti dovoljnih administrativnih i stručnih kapaciteta za izradu kvalitetnog plana razvoja. Dodatno treba napomenuti da je velik broj predstavnika regionalnog koordinatora, radne skupine te partnerskog vijeća ostao isti od prošle županijske razvojne strategije, što govori o očuvanju institucionalne memorije i stečenog iskustva i napretku u procesu strateškog planiranja.

PRKKŽ jasno ističe da je postignut veliki napredak u jedinicama lokalne samouprave koje pripremaju projektno-tehničku dokumentaciju i uz stručnu pomoć PORE Razvojne agencije KKŽ sve više uspješno prijavljuju projekte na natječaje za fondove EU.

Kroz individualne razgovore s članovima radne skupine i partnerskog vijeća, tim za prethodno vrednovanje dobio je dodatnu potvrdu u njihove stručnosti i detaljnog poznavanja situacije na terenu, ključnih snaga, slabosti te mogućih izazova u budućim aktivnostima.

Djelotvornost/efektivnost

Pitanje za vrednovanje 4. Jesu li svi ključni dionici uključeni u pripremu PRKKŽ i na adekvatan način?

S obzirom da se radi o četvrtoj generaciji pripreme strateških dokumenata KKŽ na participativnim osnovama, županija ima veliko iskustvo identificiranja ključnih dionika te organiziranja participativnog strateškog planiranja.

Tim za vrednovanje je sudjelovao na većini sastanaka radne skupine te na sastanku partnerskog vijeća[3], a analizirao je i službeni sastav tih skupina te zaključio da su uključeni zaista svi relevantni dionici.

Radnu skupinu čine pročelnici županijskih upravnih odjela, zavoda, stručne službe župana te predstavnici ključnih županijskih institucija (Županijska uprava za ceste, JU za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode KKŽ, turistička zajednica, HGK – komora Koprivnica, HOK – komora KKŽ). Većina članova radne skupine redovito se odaziva na sastanke, ne šalju svoje zamjene te vrlo aktivno sudjeluju u raspravi oko razvojnih smjerova županije te konkretnih mjera i projekata.

U Partnerskom vijeću, pored predstavnika županije i regionalnog koordinatora, sudjeluju predstavnici 4 grada te 4 općine (geografski raspoređene da pokrivaju teritorij županije i reprezentativni su za stanje i potrebe svih krajeva županije), visoko školske institucije (Sveučilište Sjever i VGU Križevci), ostale obrazovne institucije za obrazovanje odraslih (OU POUKA), udruge koje pokrivaju poljoprivredu, sport i kulturu, dragovoljce i veterane Domovinskog rata, umirovljenike, nacionalne manjine, invalide, Županijski savjet mladih, Županijsko povjerenstvo za ravnopravnost spolova, HZZ – područni ured Križevci, LAG Podravina, gospodarsko-socijalno vijeće KKŽ, Ministarstvo poljoprivrede – Uprava za stručnu podršku razvoju poljoprivrede i ribarstva (KKŽ).

Prethodno vrednovanje dodatno je utvrdilo da PORA kontinuirano odrađuje i neformalne konzultacije s ključnim gospodarskim subjektima u županiji (putem suradnje s HGK i HOK ali i neposredno) radi definiranja potencijalnih zajedničkih ulaganja od kojih bi mogla profitirati šira zajednica. Na taj način se mobiliziraju dodatni resursi (financijski i ljudski) za postizanje ciljeva plana razvoja KKŽ.

Priprema PRKKŽ suočila se tijekom druge polovice 2020.godine te u 2021. godini s brojnim izazovima vezanima uz pandemiju COVID-19 te su konzultacije većinom morale biti odrađene virtualno, što je donekle smanjilo kvalitetu interakcije i opsežnost rasprave. No završne ključne rasprave u periodu rujan-listopad 2021. ipak su se odradile u uživo.

[3] Održanim u razdoblju od potpisivanja ugovora o prethodnom vrednovanju, a zaključno s 1.11.2021.

Pitanje za vrednovanje 5. Je li sustav za provedbu PRKKŽ jasno i realno postavljen u odnosu na nadležnosti i provedbene kapacitete svih uključenih?

Poglavlje 11. Institucionalni okvir naslanja se na zakonski okvir za strateško planiranje i upravljanje razvojem koji je propisan od strane Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. Iz navedenog zakonskog okvira jasne su nadležnosti županije kao jedinice područne (regionalne) samouprave te PORE – Regionalne razvojne agencije KKŽ kao regionalnog koordinatora.

Tijekom provedbe PRKKŽ regionalni koordinator će kontinuirano pratiti i koordinirati nadležnosti za provedbu i praćenje pokazatelja za svaku od predviđenih mjera. Navedeno je važno iz razloga što su mnoge mjere dio integrirane razvojne politike županije pa je stoga maksimiziranje pozitivnih učinaka i stvaranje sinergija moguće jedino uz dobru koordinaciju i jasno postavljene uloge i odgovornosti svih sudionika. Te uloge i nadležnosti mogu biti prilagodljive i mijenjati se tijekom provedbe, ovisno o stvarnom administrativnim i provedbenim kapacitetima kojima pojedina tijela/dionici raspolažu. Stoga je potrebno navedene kapacitete pratiti i usklađivati tijekom cijelog razdoblja provedbe PRKKŽ.

Pitanje za vrednovanje 6. Predstavljaju li predložene mjere/aktivnosti/projekti najbolji način rješavanja razvojnih potreba županije?

Temeljem uvida u sve predviđene mjere te pokazatelje rezultata, razvidna je jasna intervencijska logika na način da su mjere povezane s identificiranim potrebama te niti jedna potreba nije „nepokrivena" obuhvatom mjera.

Dodatno, smatramo da ciljane vrijednosti pokazatelja ishoda i rezultata u zadanom vremenskom periodu odgovaraju stvarnim mogućnostima županije odnosno njenih ključnih razvojnih dionika. Odabir mjera i navedenih strateških projekata rezultat je intenzivnih rasprava unutar radne skupine te usuglašen s predstavnicima partnerskog vijeća. Na konačan odabir strateških projekata utječe ne samo prioritizacija temeljena na razvojnim potrebama nego i stupanj spremnosti projekta, identificirani izvori financiranja te široka podrška svih razvojnih dionika. Smatramo da je navedeni balans postignut kroz opsežne partnerske konzultacije.

Ukazujemo na važnost da se kod razrade projektne dokumentacije za infrastrukturne projekte svakako posebna pozornost posveti izradi kvalitetnih studija izvodljivosti, analiza potreba, analiza opcija i ostalih važnih aspekata analize troškova i koristi javnih ulaganja, a kako bi se osiguralo da se provedu izvedivi i održivi projekti s maksimalnim pozitivnim razvojnim učinkom i doprinosom ciljnim vrijednostima definiranih pokazatelja.

Unutarnja usklađenost/konzistentnost

Pitanje za vrednovanje 7. Jesu li prioriteti, posebni ciljevi, mjere i aktivnosti postavljeni na logičan i usklađen način te omogućuju sinergije?

U poglavlju 3. PRKKŽ opisane su glavne politike županije u razdoblju do 2027. godine: ulaganja u bolju prometnu povezanost, školstvo, zdravstvo, socijalnu skrb, razvoj pametnih naselja te digitalnu i zelenu tranziciju. Radi se o integriranim politikama koje će se ostvarivati

kroz pojedine mjere, ali još važnije, kroz kombinaciju različitih mjera. Način na koje su mjere postavljene u PRKKŽ svakako omogućava tu usklađenost i sinergije no ključna će biti koordinacija provedbe i praćenje kako pojedine mjere doprinose ciljanim vrijednostima pokazatelja ishoda.

Nastavno na gore navedeno, potrebno je omogućiti funkcioniranje integriranog sustava praćenja uspješnosti provedbe te raditi potrebne prilagodbe sustava tijekom provedbe PRKKŽ.

Pozitivno je da PRKKŽ predviđa vrednovanje tijekom provedbe (na sredini razdoblja provedbe) koje će ukazati na stupanj ove usklađenosti i dati konkretne preporuke za bolju djelotvornost i učinkovitost.

Vanjska usklađenost/koherentnost

Pitanje za vrednovanje 8. Kakva je usklađenost PRKKŽ s NRS?

Sukladno zakonskom okviru za strateško planiranje, PRKKŽ je u potpunosti usklađen s NRS, što je vidljivo u samoj intervencijskoj logici i povezanosti posebnih ciljeva s razvojnim smjerom NRS.

Svi prioriteti javnih politika i posebni ciljevi imaju jasnu poveznicu s NRS.

Pokazatelji ishoda povezani su sa službenom bibliotekom pokazatelja koja je izrađena u okviru pripreme NRS te doprinose pokazateljima učinka provedbe NRS.

Zaključujemo stoga da je trenutna usklađenost PRKKŽ s NRS potpuna.

Korišteni dokumenti

Nacrt PRKKŽ, dostavljen 2.11.2021.

Nacionalna razvojna strategija do 2030. godine

Priručnik o strateškom planiranju, svibanj 2020.

Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja, srpanj 2019. (NN66/2019)

Upute za izradu Planova razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne samouprave), lipanj 2021.

ECORYS
Ecorys Hrvatska d.o.o.
Zagreb